

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

TILLSYN

**TILLSYN AV BÅVENSNÄS
"BARNUPPDRAGET"**

Dnr. 701-9982-2007
Länsstyrelsens
Välfärdsenheten
mars 2008

ÄRENDET	3
BAKGRUND	3
HÄLSA.....	4
Fysisk hälsa och tandhälsa	4
Kost och kosthållning	4
Sömn.....	5
Psykisk hälsa	5
Sex och samlevnadskunskap.....	5
Medvetenhet om beroendeproblematik.....	6
UTBILDNING/PRAKTIK.....	7
KÄNSLOMÄSSIGA OCH SOCIALA BEHOV	8
Integritet.....	8
Kontaktsmannaskap	9
Identitetsutveckling, socialt uppträdande och förmåga att klara sig själv	10
Utveckla sociala relationer	10
DELAKTIGHET.....	12
SÄKERHET	13
Rutiner och regler	13
Registerkontroll	15
Kontakt med anhöriga/nätverk utifrån kvalitet och säkerhet för barnet	15
Lokaler	15
KVALITET.....	17
Föreståndare/bitr. föreståndares utbildning.....	17
Personalens utbildning, erfarenhet m.m.....	17
Handledning och kompetensutveckling.....	18
Inskrivning av barn.....	18
Mål	19
Kvalitetssäkring.....	20
Dokumentation.....	21
Planering av vården	22
Samverkan.....	22
Etik och bemötande	23
Rutiner för synpunkter och klagomål.....	23
ÖVRIGT.....	25
Barns bästa.....	25
Jämställdhet.....	25
Tillgänglighet.....	25
SAMMANFATTANDE BEDÖMNING.....	26

Tillsyn över enskild verksamhet gällande barn och ungdomar på Båvensnäs

ÄRENDET

Länsstyrelsen har i Regleringsbrevet för år 2006 fått i uppdrag av regeringen att genomföra tillsynsbesök på samtliga HVB för barn och ungdom under åren 2006 och 2007.

Tillsynsbesöken på Båvensnäs genomfördes den 4 – 5 december 2007. Inför tillsynsbesöket begärde Länsstyrelsen in uppgifter i form av vilka som varit anställda på behandlingshemmet de senaste 12 månaderna, vilken utbildning och erfarenhet som de anställda hade, uppgifter om bl.a. vilken lagstiftning som ungdomarna som varit placerade enligt, informationsmaterial som finns om verksamheten. Därutöver fick föreståndaren besvara en enkät avseende bl.a. metoder, mål, rutiner. Länsstyrelsen har även fått tillgång till personalschema.

Vid tillsynen intervjuades såväl personal som ledning och tre av ungdomarna som vistas på enheten. Länsstyrelsen har även haft telefonkontakt med socialtjänsten i fyra kommuner som har placerat ungdomar på elevhemmet samt en av ungdomarnas vårdnadshavare.

Vid tillsynsbesöket genomfördes även granskning av personakter.

I tillsynen har Länsstyrelsen även haft tillgång till tillståndshandlingar och annan dokumentation som funnits hos Länsstyrelsen sedan tidigare.

BAKGRUND

Verksamheten vid Båvensnäs har funnits sedan 2001. Den drivs av Meby behandlingshem AB, som driver ytterligare ett behandlingshem i länet – Meby, där motsvarande tillsyn genomfördes hösten 2006 (se rapport med dnr. 701 -12556 -2006)

Båvensnäs tar emot ungdomar i åldrarna 15 - 20 år som har psykosocial problematik. Framförallt är det problematik relaterat till droger/alkohol.

Ungdomarna bor i två olika hus – ett större (Stora huset) där all behandlingsverksamhet påbörjas och ett mindre hus med plats för fyra ungdomar som ett steg två boende (Röda huset). När man bor i Röda huset har man större självbestämmande och skall ta ett större praktiskt ansvar för sitt dagliga liv t.ex. avseende matlagning. Verksamheten har

även tillgång till ett hus i Fräkentorp, där viss dagverksamhet bedrivs, föräldrar kan övernatta m.m.

HÄLSA

Fysisk hälsa och tandhälsa

Verksamheten har rutinmässiga läkarbesök för alla ungdomar som tas emot på behandlingshemmet. Från början undersöktes endast de som hade beslut enligt tvångslagstiftning, men då många av ungdomarna levte som missbrukare finns ett behov av läkarundersökning, provtagning m.m. Att verksamheten numera gör läkarundersökning på alla ungdomar de tar emot är delvis en följd av att de började använda ADAD¹, där fysisk hälsa är ett av de områden som tas upp. Ungdomarna själva är enligt personalen ofta oroliga för sin fysiska hälsa. Verksamheten uppger att socialtjänsten aldrig ger dem i uppdrag att kontrollera den fysiska hälsan, däremot kan de ha önskemål avseende fritidsaktiviteter, att ungdomen skall dra ner på rökning, motion, äta bra mat på bestämda tider etc.

Många av ungdomarna går hos naprapat trots att de är så unga. En orsak till detta tror verksamheten är att det psykiska måendet sätter sig i kroppen på dem.

Verksamheten har en leg. sjuksköterska anställd.

Ungdomar som Länsstyrelsen talat med anger att de vid behov kan vända sig till vårdcentralen i kommunen alternativt Kullbergska sjukhuset eller Mälardalens sjukhus.

Tandvården ser olika ut för ungdomarna. Om det finns behov av akut tandvård bokar personalen in tid på folktandvården i Flen. Har ungdomen behov av tandreglering sker detta oftast vid tandvården på hemorten.

Kost och kosthållning

Matvanor, ätstörningar m.m. finns dokumenterade i vars och ens akt.

Ledningen anger att det är viktigt att ungdomarna erbjuds bra kost på bestämda tider. Alla sitter med vid frukostbordet oavsett om de äter något eller ej. Ofta dricker ungdomarna i alla fall något.

I början när ungdomarna kommer till Båvensnäs kan det vara svårt att komma ner till matbordet, många har en slags socialfobi. Detta kan yttra sig så att de kommer antingen först och äter fort innan någon annan hunnit ner, eller att de äter efter de andra.

Behandlingshemmet har fasta måltider och det är inte tillåtet att äta mellan dessa. Om ungdomarna inte äter middagen och kommer 20

¹ Adolescent Drug Abuse Diagnosis

minuter efteråt för att de är hungriga får de vänta tills kvällsfikat serveras. Däremot är inte köket låst, varför det finns möjlighet för ungdomarna att ta ett glas juice, mjölk eller en frukt.

Om någon inte tycker om maten kan han/hon i stället äta yoghurt och flingor som ett alternativ.

Ungdomar som intervjuats säger att de kan påverka maten till lunch. De anser att maten är bra, även om den inte alltid är god så är den nyttig – enligt en av ungdomarna är det *"inget skräp"* som serveras. Maten lagas på enheten.

Om någon inte äter griskött anpassas maten så att alla äter samma mat exempelvis köttbullar gjorda på nötfärs. Det har också förekommit att någon ungdom har fastat och bara ätit efter solens nedgång av religiösa skäl.

Sömn

Alla ungdomar har egna rum under tiden de vistas på behandlingshemmet. Det finns fasta tider då ungdomarna skall vara på sitt rum på kvällarna. Personalen går runt och pratar med var och en efter den tiden. Någon gång under natten går personalen också en nattrunda för att kontrollera att ungdomarna är på sina egna rum.

Enligt personalen sover många ungdomar dåligt. De arbetar då med detta för att ungdomarna både skall vara utvilade på morgonen och känna att de är hungriga.

I journalerna kan utläsas om någon har/har haft sömnproblem eller om det är något annat speciellt kring sömn.

Psykisk hälsa

Verksamheten har psykolog, psykoterapeut och psykiatriker knutna till sig som ungdomarna kan få stöd av vid behov. Terapeuterna kommer till enheten minst en gång i veckan. Ungdomarna har möjlighet till såväl enskild terapi som gruppterapi.

Psykisk hälsa är ett område som tas upp i ADAD formulären, varför det finns uppgift om detta kring varje ungdom i dokumentationen.

Enligt intervjuad socialsekreterare är tillgången till terapin något som fungerat mycket bra under tiden ungdomen varit på behandlingshemmet.

Sex och samlevnadskunskap

Flertalet av dem som arbetar på Båvensnäs har genomgått RFSU:s² utbildning kring tonårssexualitet. Denna utbildning, menar personalen, att de har stor nytta av i diskussionerna kring sex och samlevnad, framförallt hur

² Riksförbundet för sexuell upplysning

man bemöter ungdomarna. Någoting personalen har förändrat sedan de genomgick utbildningen är hur de frågar ungdomar kring förhållanden. Tidigare frågade de pojkar om de hade en flickvän och tvärtom, idag frågar de istället om ungdomen har någon partner. Det har också lett till en ökad medvetenhet om hur ungdomar kan känna sig kränkta genom personalens sätt att skämta eller ställa frågor, att omedvetet säga att det inte är normalt att vara på ett visst sätt.

Samtal kring sex och samlevnad sker i huvudsak i kontaktmannasamtalen. Verksamheten har även haft mindre grupper med ungdomar då de gjort värderingsövningar kring relationer och sexualitet.

Det har hänt att det funnits pojkar på enheten som haft gravida flickvänner. Det har även förekommit en planerad graviditet, men ingen har blivit förälder under tiden de varit på Båvensnäs. Personalen har kondomer som de kan dela ut vid behov.

Det är inte tillåtet att inleda ett förhållande med någon annan på enheten. Skulle det ändå hända försöker behandlingshemmet separera ungdomarna åt.

Hela ungdomsgruppen har varit på ungdomsmottagningen för att det ska vara lättare att sedan gå dit själv.

Medvetenhet om beroendeproblematik

Då många av de ungdomar som kommer till Båvensnäs har en problematik kring beroende av olika slag finns, enligt ledningen, en medvetenhet kring detta i personalgruppen. Flera är utbildade inom missbruksområdet specifikt och hela personalgruppen har en grundkunskap kring området varför problematiken diskuteras ofta i personalgruppen. Ledningen poängterar vikten av att alla arbetar efter samma grund. Verksamhetens grund är kognitiv behandling och personalen utgår från denna metods syn på missbruk som, enligt ledningen, inte tar upp så mycket kring hjärnans belöningsystem, lagen m.m.

Till ungdomarnas skyldigheter under tiden de vistas på Båvensnäs hör att hålla sig fullständigt drogfri och att, både för sin egen skull och behandlingshemmets, avstå från gamla missbrukskontakter. Behandlingshemmet tar drogprov på ungdomarna. Resultatet förs i särskild journal. Provsvar kan även sändas till Karolinska sjukhuset för analys.

På möten kring ungdomen är droger och alkohol en punkt som alltid kommer upp.

Medel som bedöms vara beroendeframkallande förvaras inlåst. Ungdomarna får dock ha tillgång till sina cigarettändare, däremot är det inte tillåtet att ha hårspray eller flytande starka parfymer/after shave på rummen.

Nästan alla ungdomar på enheten röker. Rökning sker utomhus. Alla – oavsett om det är personal eller ungdomar – röker på samma ställe. Personalen anger att de anser att det är en bra möjlighet att få till ett samtal med ungdomarna att stå tillsammans och röka. Detta väger upp att de kanske inte är så goda förebilder vid dessa tillfällen. Personalen anser inte att tobaksrökning är ett större problem, eftersom det är accepterat att röka i samhället i motsats till att använda narkotika.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Barnen får stöd vad det gäller den fysiska hälsan
- Barn får stöd i att sköta sin tandhälsa
- Barn får en bra kost och får lära sig en god kosthållning
- Barnen ges goda förutsättningar för god sömn
- Barns behov när det gäller den psykiska hälsan tillgodoses under placeringen
- Ungdomarna får sex och samlevnads kunskap
- Verksamheten har en medvetenhet om beroendeproblematik och kontroll över att barnen inte har tillgång till någon form av beroendeframkallande medel under placeringstiden.

(2 kap. 1-2 §§, 5 kap 1 § SOSFS 2003:20, 3 kap. 3 § SoF, 5 kap 1 § AR SOSFS 2003:20, 1 kap 1-2 §§ SoL, 7 kap. 2 § SoL)

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** samtliga bedömningskriterier som ingår i området "Hälsa".

UTBILDNING/PRAKTIK

Företaget har tillgång till en "egen" skola för ungdomarna där både ungdomar från Båvensnäs och Meby går. Skolan drivs av kommunen

Att få en daglig aktivitet kan för en del ungdomar ta förhållandevis lång tid. Skall ungdomen däremot gå i de egna klasserna blir de placerade snabbt – kan variera mellan 1 – 3 dagar. I skolan finns, förutom lärare, även personal från Båvensnäs med.

De ungdomar som inte går i skolan skall ha praktikplats. Det har förekommit att någon, icke skolpliktig ungdom, vägrat gå i skolan och inte heller velat ha någon praktik plats. Under den 12 månaders period som granskats hade dock samtliga ungdomar haft tillgång till skola eller praktik.

Praktikplatserna får verksamheten tillgång till både på privata vägar och genom att de ringer runt. Verksamheten har nu en "bank" med praktikplatser som gör att det lättare kan matcha praktikplats mot ungdom. Varje fredag ringer personalen till praktikplatsen och till skolan

(om inte ungdomen går i den egna skolan) för att höra hur veckan varit. Om någon ungdom är hemma skall de ringa själva och sjukanmäla sig till praktikplatsen.

Under behandlingskonferenserna är skola/praktik en stående punkt som alltid tas upp.

Intervjuade socialsekreterare anger att skolgången fungerar bra.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömning kriterier

"Barnen får skolundervisning, alternativt praktik eller arbete som motsvarar barnens individuella behov under placeringen."

Detta innebär bl.a. att skolpliktiga barn har tillgång till undervisning och deltar i denna. Icke skolpliktiga barn har tillgång till undervisning alt. praktikplats eller arbete.

(1 kap 1-2§§ SoL, 2 kap 1§ SOSFS 2003:20, skollagen, 3 kap.3§ och 7§ SoF)

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** de bedömningskriterier som ingår i avsnittet "Utbildning/praktik".

KÄNSLOMÄSSIGA OCH SOCIALA BEHOV

Integritet

Alla ungdomar har eget rum. I detta finns en grundutrustning som består av säng, skrivbord, stol, sängkläder, handdukar och byrå. I vissa rum finns även en bokhylla. Det är möjligt för ungdomarna att ta med sig egna saker till rummet, vilket framförallt de ungdomar som varit på behandlingshemmet en längre tid brukar göra.

Dörren till rummen går inte att låsa inifrån. När någon av ungdomarna skall åka iväg från behandlingshemmet kan de be personalen att de låser dörren utifrån så att inte någon annan kommer in på rummet.

Det finns säkerhetsfack där ungdomarna kan låsa in sina värdesaker. Till detta har ungdomarna en egen nyckel och personalen en kopia så att även de kan låsa upp skåpet vid behov.

Duschar och toaletter går att låsa inifrån. Verksamheten har försökt att dela upp de toaletter som finns så att en är för killar och en är för tjejer i Stora huset. I det hus som benämns Röda huset finns bara en toalett, som alla delar oavsett kön. Det finns totalt tre duschar för ungdomar, vilket personalen anser räcker då det aldrig är kö till duscharna. De tjejer Länsstyrelsen talat med anger att de tycker att det är för få duschar. Det är 3 – 4 tjejer som skall dela på dusch och toalett och de

anser att det lätt blir stressigt eftersom de flesta vill duscha ungefär samtidigt på kvällen.

I de allmänna utrymmena finns en telefon som alla kan använda. Personalen ringer alltid upp till föräldrar och kompisar för att kontrollera att samtalet är OK. Efter kontrollen kopplas samtalet direkt till ungdomen. Alla samtal in till behandlingshemmet besvaras av personal. När någon ungdom skall prata med sin socialsekreterare eller annan myndighetsperson kan de också låna personaltelefonen. Denna kan också vid vissa tillfällen användas i samtal med föräldrar eller särskilt känsliga samtal. Det är inte tillåtet att ha mobil på behandlingshemmet.

Vid besök av anhöriga kan ungdomarna sitta med sitt besök antingen på det egna rummet eller i konferensrummet för att tala enskilt. Verksamheten har även tillgång till en fullt utrustad stuga några mil från Båvensnäs. Där kan ungdomarna sova över med sina föräldrar över en helg.

Kontaktmannaskap

Alla ungdomar vid enheten har två kontaktpersoner – en från ledningen och en av behandlingsassistenterna. Minst en gång i veckan skall det vara kontaktpersonssamtal. Samtalen sker inte regelbundet utan planeras från gång till gång. Om en ungdom inte vill ha ett samtal någon vecka skall det skrivas in i ungdomens pärm.

De ungdomar som är äldre, 18 – 19 år, har kontaktpersonssamtal med inriktning på jobb, familj, ekonomi, att bli drogfri etc. Om en ungdom är i 15 års åldern handlar samtalen mer om vart ungdomen skall bo när han/hon är klar med sin behandling, hur de ska komma överens med föräldrarna etc.

Någon ur ledningsgruppen är alltid med på möten kring barnen. Kontaktpersonen är med på de möten som sker på Båvensnäs, men inte alltid de möten som är i hemkommunen. Mötena dokumenteras av behandlingshemmet och sätts in i ungdomarnas journalpärm.

Enligt de ungdomar som Länsstyrelsen talat med kan de alltid prata med någon i personalen om de har behov av det, även om de ibland får vänta beroende på vad personalen håller på med. Ungdomarna berättar också att de har kontaktpersonssamtal, men att dessa inte sker varje vecka. En ungdom som just kommit till enheten och ännu inte hunnit få en kontaktman utsedd anger att *”Det skulle vara lätt att prata med personalen om jag skulle vilja, men det skulle vara lättare om man hade en kontaktperson. Personalen kommer också till mig och hör efter vem jag är.”*

Identitetsutveckling, socialt uppträdande och förmåga att klara sig själv

Ungdomarna har schemalagda städområden, där även det egna rummet ingår. I städningen ingår även att plocka fimpas utomhus om de ligger utanför askkoppen.

Ungdomarna har matdagar då de är med personal i köket och lagar mat och gör sysslor som hör till. Alla ungdomar har också en dag för tvätt av kläder.

En gång i veckan får ungdomarna pengar. Det är tillåtet att föräldrar ger pengar till särskilda saker så som till en ny jacka, men personalen skall veta om att de fått pengar. Ibland händer det att någon ungdom har problem att hushålla med sina pengar. Vid sådana tillfällen tar personalen in det i behandlingsinnehållet. Ekonomi är också ett tema som tas upp i kontaktpersonsamtalen. Ett arbete kan vara att försöka sanera gamla skulder som uppkommit.

Hygienartiklar skall ungdomarna köpa själva, däremot köper verksamheten in förbrukningsvaror så som tamponger och engångshyvlar. Då en ny ungdom kommer kan behandlingshemmet köpa in basartiklar till denna ungdom.

De som bor i Röda huset har hand om sina matpengar själva och köper all mat. Var tredje månad får de också särskilda klädpengar.

Verksamheten har börjat ha olika observationsteman t.ex. hygien. Då skall personalen observera just detta hos ungdomarna. Veckan därpå tar de upp med ungdomen hur de tyckt att det fungerat. Hygien kan personalen även ta upp i vardagen genom att fråga om tandborstningen är avklarad, att ungdomen duschat och liknande frågor.

I vardagen förekommer diskussioner kring vikten av att respektera varandra. Dessa diskussioner kan ske både i enskilt med den/de berörda och i olika grupp konstellationer.

Det är förbjudet att se på pornografiska filmer eller ha sådana bilder. Det är också förbjudet att ha rasistiska symboler/bilder och drogsymboler uppsatta på väggarna.

Ungdomarna har möjlighet att fortsätta tillämpa sin religion under tiden de vistas på Båvensnäs, exempelvis genom vilken mat som serveras och möjlighet att fasta.

Utveckla sociala relationer

På fritiden kan ungdomarna åka in till Eskilstuna för att fika, bowla tillsammans m.m. Verksamheten ordnar även olika aktiviteter för tjejer och killar, såsom bio på helgerna. Det finns ett rullande fem veckors

schema för helgaktiviteter där de har: bio för tjejer, bio för killar, aktivitet för tjejer, aktiviteter för killar och den femte helgen har de ingen aktivitet utanför huset. Aktiviteter som förekommit är exempelvis att tjejerna varit på ett aktivitetshus av modell "Fångarna på fortet", haft massage/manikyrväll. Enligt personalen föreslår ungdomarna ofta aktiviteter så som go cart, hoppa bungyjump, simma på någon "häftig" badanläggning.

Det finns möjlighet att åka in och träna ca 2 – 3 gånger i veckan om man inte har "hustid" på grund av att man brutit mot någon regel. Det finns även möjlighet att göra individuella aktiviteter. Dessa kan exempelvis bestå i att träna fotboll, rida m.m. Enligt personalen varierar intresset för individuella aktiviteter i perioder.

Få ungdomar drar sig tillbaka på sitt rum för att läsa en bok, men personalen uppger att de läser böcker. Behandlingshemmet har böcker på enheten som ungdomarna kan låna.

Ungdomarna säger att de själva kan föreslå olika aktiviteter. De anger dock att det beror på vem man har som kontaktman hur möjlighet till aktivitet undersöks. Ibland tar det långt tid att få svar, trots att de påpekat saken ett flertal gånger.

Ungdomarna säger att gemensamhetsutrymmena är bra och att de uppmuntrar till gemenskap. *"Det är mysigt, alla sitter och tittar på TV, sätter sig en vid matbordet kommer det oftast fler och sätter sig där."*

Det finns möjlighet att ta emot besök av syskon och släktingar. Även pojk-/flickvänner kan komma på besök om de har med sina föräldrar och är godkänd som en "bra kontakt".

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Barnens personliga integritet respekteras och barnen ges möjlighet att ha en tydlig privat sfär under placeringen.
- Barnen har någon vuxen att tala med i personalgruppen och samtalen sker med respekt för barnens självbestämmande och integritet
- Barnens känslomässiga och beteendemässiga utveckling påverkas i positiv riktning
- Barnen får stöd i sin identitetsutveckling, att utveckla socialt uppträdande och förmåga att klara sig själv.
- Barnen har möjlighet att utveckla sociala relationer och relationer till sina familjer.

(1 kap 1-2§§ SoL, 3 kap 3§ SoF, 6 kap. 1§ FB, SOSFS 2003:20 2 kap 3§ AR)

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** de bedömningskriterier som ingår i avsnittet "Känslomässiga och sociala behov"

DELAKTIGHET

Ledningen anger att verksamheten har den värderingen att ungdomar skall kunna ha bestämmanderätt och vara delaktiga i sin behandling. De anger att detta är lättare på individnivå då det kanske gäller att hjälpa ungdomarna att förbereda sig till möten med socialtjänsten, se valmöjligheter och vilka konsekvenser valen ger. På gruppnivå menar ledningen att de fortfarande har en bit kvar för att få ungdomar mer delaktiga. Vid tiden för tillsynsbesöket hade verksamheten morgonmöten där alla ungdomar deltog och som verksamheten skulle kunna utveckla ytterligare. En sak som ungdomarna är med och bestämmer om är vilka aktiviteter de skall göra på helgen.

Tidigare fanns ungdomsmöten på söndagskvällar. Syftet med dessa möten uppfylldes dock inte, varför enheten tog bort dessa. I stället skall ungdomarna bjudas in till personalmötena för att kunna föra fram åsikter. Detta hade dock inte startat ännu när Länsstyrelsen genomförde sitt tillsynsbesök.

I Röda huset har ungdomarna veckomöten varje måndag där de kan ta upp önskemål om vad de tycker och tänker, praktiska saker etc.

Under möten med socialtjänsten är det olika hur mycket ungdomarna kan och vill uttrycka sig enligt personalen. Det är då behandlingshemmets ansvar att stötta dem i att uttrycka sig. Mötena avslutas med att ungdomen får möjlighet att själva träffa socialsekreteraren. Om detta blir av avgör ungdomen, inte socialtjänsten. Av det material som inkommit från behandlingshemmet har framkommit att hur många gånger som den unge talat enskilt med "sin" socialsekreterare varierar mycket. De ungdomar som funnits på enheten 9 månader eller längre har talat enskilt med socialsekreterare mellan 4 – 40 gånger.

De i personalgruppen som Länsstyrelsen talat med tror inte att ungdomarna tycker att personalen lyssnar till deras åsikter.

Information

Den information om Båvensnäs som getts innan placeringen hade varierat för de ungdomar som Länsstyrelsen talat med. Någon var på studiebesök innan, någon annan fick information då han/hon var på plats. Den information ungdomarna fått handlar om vilka regler som gäller på behandlingshemmet, tider, vad det förväntas att de deltar i för aktiviteter (tvätt, matlagning m.m.), hur "blocken" fungerar, pengar etc. Ungdomarna hade också fått ett skriftligt boendekontrakt där de fått skriva under att de tagit del av den informationen.

De ungdomar som Länsstyrelsen talat med tycker samtliga att den information de fått stämmer med hur verksamheten fungerar. En av ungdomarna säger dock att *"Det gick så fort när jag kom hit så jag fick*

information på vägen hit, men jag var så trött då, så det gick inte in så mycket. Men jag fick mer information senare också.”

Delaktighet i behandling

I samtliga journaler som granskats framgår att ungdomarna och vårdnadshavare/föräldrar varit med i såväl upprättandet av behandlingsplaner/genomförandeplaner som i revideringen av dessa.

Om ungdomen fyllt 18 år är det den som bestämmer vilka som skall vara med på möten av olika slag. Ibland innebär detta att föräldrar inte deltar i behandlingsmöten.

Möjlighet att påverka det dagliga livet

Personalen anger att ungdomarna till viss del kan påverka vilken mat som skall serveras. Enligt personalen är det snarare HUR åsikter framförs än VAD som framförs som har betydelse.

En av de ungdomar som Länsstyrelsen talat med anger att om det inte fungerar med någon kontaktperson kan man byta, men man får inte själv välja vem man vill ha. En annan ungdom tror att det nog går att påverka vem man får som kontaktperson.

Saker som ungdomarna själva anger att de kan påverka är exempelvis hur de vill ha det på sina rum. De kan bland annat själv måla om väggarna om de vill ha en annan färg. A, som är arbetsledare är den person som ungdomarna vänder sig till i sådana frågor.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Barnen ges möjlighet att vara delaktiga vid inskrivningen, i hur behandlingen planeras samt vid uppföljning av vården.
- Barnen uppmuntras att uttrycka synpunkter om hur kontakten med viktiga personer i familj och nätverk ska upprätthållas och genomföras.
(1 kap.1-2§§, 3 kap. 5§ SoL, 1§ LVU, Barnkonventionen artikel 12, 7 kap. 2§ SoL, 3 kap. 3§ SoF)

Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** de bedömningskriterier som finns inom området ”Delaktighet”.

SÄKERHET

Rutiner och regler

Det är en utsedd person i ledningen som har ansvar att sköta brandskyddsarbetet. Han har gått en 2-dagars kurs genom Räddningstjänsten i Flens kommun.

Personalen anger att de vet var samlingsplatsen är i händelse av att de måste utrymma huset. De anger också att de vet hur de skall handla

om det börjar brinna. Alla som börjar arbeta på Båvensnäs får en pärm som innehåller information om olika rutiner på enheten, bland annat rutiner vid brand. Information ges även muntligt till nyanställda.

Ingen av de ungdomar som Länsstyrelsen talat med hade fått information om hur de skulle agera i händelse av brand t.ex. vart alla skall återsamlas. En av de intervjuade ungdomarna visste dock trots detta att hon skall gå in på en annan tjejs rum och klättra ner för brandstegen om det börjar brinna. En annan av de tillfrågade berättade att någon annan ungdom visat var nödutgången var. Efter intervjuerna påtalade en av ungdomarna det faktum att han/hon saknade information kring brand för personal på enheten. Vid genomgången av vad Länsstyrelsen sett under tillsynsbesöket tog ledningen upp och informerade om att detta skulle åtgärdas på så sätt att det skrivs i rutinerna för information som skall lämnas då ungdomarna kommer till enheten.

Att det är förbjudet att ha levande ljus på rummen p.g.a. brandrisken är en regel som ungdomarna känner till. Det finns även andra regler och rutiner vid enheten med anknytning till säkerhet. Exempelvis får ungdomarna inte gå ner själva till sjön. Det förekommer dock att det görs undantag från den regeln då det gäller ungdomar som varit länge på enheten. Några killar har exempelvis fått tillåtelse att gå ner för att fiska, men måste säga till innan de går. Knivar tas enbart fram vid matlagning. Målarsaker, lösningsmedel och verktyg förvaras inlåsta. Det är inte tillåtet att ha moped på enheten. Detta är både för att förhindra rymningar och förebygga att någon tar mopeden.

Det finns regler som anger att ungdomarna inte får låna ut pengar till varandra för att undvika konflikter och att någon hamnar i beroendeställning.

Ungdomarna får inte heller vara på varandras rum.

Om någon bryter mot reglerna tar personalen upp det i hela ungdomsgruppen. Detta kan innebära att en hel dags aktiviteter ställs in för att man skall kunna ha en ordentlig genomgång av det som skett.

Verksamheten försöker i möjligaste mån undvika att en manlig personal arbetar ensam med en tjej. Då verksamheten bedrivs på Fräkentorp är det alltid så. I den dagliga verksamheten på Båvensnäs kan det hända i vissa fall att man måste avvika från den regeln.

Av bolagets krisplan framgår vilka som ingår i krisgruppen, vem som gör vad vid olycksfall, vilka de akuta åtgärderna är, vad personal skall göra i händelse av dödsfall (såväl ungdom, personal som anhörig till ungdom). Det finns rutiner för misstanke om sexuella övergrepp, fysisk och psykisk misshandel av ungdom och personal.

Det finns även nedskrivet kännetecken på olika sorgereaktioner och vad man skall tänka på. Till krisplanen finns även rutiner för "Obligatorisk uppföljning".

Registerkontroll

Företaget begär alltid registerutdrag från Rikspolisstyrelsen vid nyanställning av personal. Personalen lämnar också ett registerutdrag en gång/år under tiden de är anställda.

Kontakt med anhöriga/nätverk utifrån kvalitet och säkerhet för barnet

Alla ungdomar har en telefonlista där socialtjänst och föräldrar godkänt vilka som får kontaktas. Det är vanligt att ungdomens ev. flick-/pojkvän inte finns med på den listan. Syskon brukar vanligtvis finnas med på denna, likaså kan mor- och farföräldrar och andra släktingar finnas med.

Om föräldrar kommer på besök och skall övernatta sker det på Fräkentorp. Övernattar någon kamrat eller syskon, skall det finnas en vuxen med på Fräkentorp.

De ungdomar Länsstyrelsen talat med anger att det förekommer att någon ungdom har restriktioner när det gäller kontakt med sitt nätverk. Detta kan ibland bestå i att de inte får ringa till vem de vill. Det kan också förekomma att det bara är vissa som får komma och hälsa på. De säger sig dock ha förståelse för detta eftersom de är medvetna om att alla kompisar inte är bra kontakter.

Lokaler

På fastigheten finns två hus för boende. Ett av husen är tänkt som en form av "steg två boende". I det huset kan fyra ungdomar bo samtidigt. I stora huset finns en toalett/dusch som är avsedd för tjejer och en för killar. Utöver dessa hus finns ett antal ekonomibygnader, varav en används för konferenser, möten etc. på fastigheten

De i personalgruppen som Länsstyrelsen talat med anger att det faktum att behandlingshemmet ligger relativt långt ut på landet ger ett bra skydd för ungdomarna.

Risker med lokalerna som personalen kunde se var tidigare att trappen var mycket hal. Den är nu omgjord. Vid tillsynsbesöket var dock trappen till stora huset mycket hal.

Lokalerna är godkända av brandmyndigheterna. Det finns såväl brandlarm som brandsläckare i båda huset. Båda husen har även brandstegar från de övre planen.

En av socialsekreterarna säger att det är bra att Båvensnäs har ett separat hus för utsluss och inte som på Meby högst upp i huset. En annan säger att "Det är lite slitna lokaler, men det finns de som är värre."

Verksamheten anges också vara lagom stor.

En nackdel som någon av socialsekreterarna anger är att det inte finns någon bra vägbeskrivning till behandlingshemmet.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

Verksamheten har särskild uppmärksamhet på den risksituation som finns när barn vårdas tillsammans.

Rutiner finns:

- som förebygger och förhindrar att sexuella övergrepp inträffar då barnen är placerade.
- som förebygger och förhindrar att barnen skadar sig själv under placeringstiden
- som förebygger och förhindrar att psykisk och fysisk misshandel inträffar
- för hur personalen skall agera vid sexuella övergrepp, psykisk och fysisk misshandel
- för hur personal skall agera om barn rymmer
- för att hantera konflikter och missförhållanden inom verksamheten.
- Verksamhetens ordningsregler är lagliga och kännetecknas av god etik och ett respektfullt bemötande.
- Barnen får stöd i att upprätthålla kontakt med viktiga personer i sitt nätverk på ett sätt som innebär god kvalitet och säkerhet för barnen
- Familj och nätverk är delaktiga i barnens behandling på ett sätt som innebär god kvalitet och säkerhet för barnen.
- Kontroll genomförs av om personer som anställs är kriminellt belastade
- Lokaler och utrustning är av god kvalitet och säkra.

(1 kap.1- 2§ SoL, SoL,3 kap. 3§ SoL, 5 kap. 1§ AR SOSFS 2003:20, 6 kap. 1§ SoL, 7 kap. 2§ SoL, 11 kap. 5-6 §§ SoL ,14 kap. 1§, 3 kap. 3§ SoF, 1 kap. SOSFS 2003:20, 4 kap. 3§ SOSFS 2006:11, 2 kap. 1-2§§ SOSFS 2003:20,3 kap. 1§ SOSFS 2003:20, JO kollektiv bestraffning 990507 mål 21298, 041025 mål 5091-2003, SOU 2005:65, SRVFS 2004:3)

Då verksamheten redan vid tillsynsbesöket ändrade de rutiner som finns kring när information om brand lämnas till ungdomarna är det Länsstyrelsens bedömning är att verksamheten **uppfyller** de bedömningskriterier som finns kring "Säkerhet."

En förbättringsåtgärd då det gäller rutiner skulle dock kunna vara att verksamheten gör tydligare rutiner för att säkerställa att ungdomar själva skall veta hur de skall agera vid olika händelser som berör säkerhet, t.ex. när de själva eller någon kamrat varit utsatt för sexuella övergrepp - vem de skall vända sig till eller om något allvarligt händer en personal under arbetstid.

KVALITET

Föreståndare/bitr. föreståndares utbildning

Föreståndaren, som delar sin tjänst mellan Meby behandlingshem och Båvensnäs, arbetar heltid. Han har arbetat i verksamheten sedan 1995, innan dess hade han arbetat med liknande arbete i ca 2 år. Föreståndaren har genomgått utbildning för HVB föreståndare (60p) samt gått Riksförbundet för enskilda HVB:s behandlingsassistentutbildning.

Någon biträdande föreståndare finns enligt tillståndsbeviset inte godkänd på enheten.

Personalen vet vem som är föreståndare för enheten, men anger att de två övriga i ledningsgruppen har hand om det mesta rent praktiskt på Båvensnäs.

Personalens utbildning, erfarenhet m.m.

Meby's biträdande föreståndare arbetar heltid i bolaget och är stationerad på Båvensnäs. Innan han började arbeta i verksamheten 1994 hade han arbetat cirka 3 år i liknande verksamhet. Han har en undersköterskeutbildning, är utbildad fritidsledare och har gått Riksförbundet för enskilda HVB:s behandlingsassistent utbildning.

Vid Båvensnäs finns även en arbetsledare som arbetar heltid. Den utbildning på högskolenivå han har som bedöms som adekvat för att arbeta med ungdomar är missbruksvård (20 p), sociologi (10p), utvecklingspsykologi (5p), att arbeta drogförebyggande (5p), förvaltningsrätt med inriktning mot socialrätt (10p), juridik i socialt arbete (5p) samt personaljuridik i social omsorg (5p).

Alla tre i ledningsgruppen (föreståndare, biträdande föreståndare och arbetsledare) har genomgått Orienteringskurs i Kognitiv psykoterapi (50 tim) samt gått kortare kurser/föreläsningar kring depression hos unga, neuropsykiatriska störningar, kvalificerat kontaktmannaskap, kognitiv samtalsteknik, ADAD och tonåringars sexualitet.

Av de behandlingsassistenter som finns på Båvensnäs har två genomgått beteendevetenskapligt program (120 – 140p), en har gått missbruksprogrammet (120 p) samt har en 1-årig behandlingsassistent utbildning, en är socionom (140p), en har läst folkhälsovetenskap mot förebyggande av missbruk (120p), tre har olika former av behandlingsassistentutbildningar (1 resp. 2 årig) och en är barnskötare/undersköterska. Två av de tillsvidare anställda behandlingsassistenterna saknar grundutbildning inom området men har gått ett flertal kortare kurser/föreläsningar inom området.

I verksamheten finns även en leg. sjuksköterska och en kognitiv beteendeterapeut anställd. Specialistläkare/psykiatriker, leg. psykolog,

leg. psykoterapeut, socionom och läkare finns som konsulter till verksamheten.

Företaget har även en kontorist/ekonomisk ansvarig anställd. Hon har läst 20 p företagsekonomi.

Personalen har stor beslutanderätt i de dagliga rutinerna. Ledningsgruppen tar beslut om t.ex. inskrivningar och utskrivningar. Mellan de olika behandlingsassistenterna finns ingen särskild rollfördelning i arbetet kring ungdomarna, med undantag för den ungdom man är kontaktpersonal för. Däremot har de olika ansvarsområde. Ansvarsområdena kan avse bilservice och bilvård, mat, huvudkontakten med socialtjänsten m.m.

Handledning och kompetensutveckling

Personalen har obligatorisk, extern handledning varannan vecka. Under hösten har bolagets två verksamheter haft handledningen tillsammans.

De i personalgruppen som Länsstyrelsen talat med anger att det finns stora möjligheter till fortbildning om man själv vill. Det har även förekommit att det varit obligatoriska utbildningssatsningar för all personal. Exempel på detta har varit en veckas utbildning kring kognitiv beteende terapi (KBT) och utbildning genom RFSU kring ungdomars sexualitet.

Ledningen anger att utbildning är viktig, även om det inte finns individuella utbildningsplaner för var och en. Önskemål om utbildning kan både komma upp i medarbetarsamtal och genom att personal ger förslag på utbildningar.

Inskrivning av barn

Tillståndet

Meby behandlingshem AB har tillstånd att bedriva enskild verksamhet enligt 7 kapitlet 1§ punkt 1 i form av HVB vid Båvensnäs. Tillståndet omfattar 12 platser för ungdomar i åldern 15 - 20 år. Den problematik ungdomarna har enligt tillståndet är av psykosocial karaktär.

När en förfrågan kommer om att ett nytt barn eventuellt skall placeras hänvisar personalen till föreståndaren, som är ansvarig för dessa uppgifter. Efter det att föreståndaren tagit ett beslut om en placering får personalen information om det aktuella barnet. Målet är att han/hon skall komma på ett studiebesök innan placeringen, men det händer också att ungdomar kommer till behandlingshemmet utan att ha gjort något besök. Finns någon i ledningsgruppen på plats är det den personen som tar emot ungdomen, annars gör personalen det. Kommer det en tjej till enheten försöker de i möjligaste mån se till att det är en kvinna som tar emot henne och vice versa. Det första dygnet försöker personalen ha extra koll, frågar ungdomen hur det är m.m.

Det finns skriftliga rutiner för vad personalen skall göra då ett nytt barn kommer till enheten.

Vem i personalgruppen som skall vara kontaktperson för den nya ungdomen bestäms på nästa personalmöte. Har det just varit ett möte bestämmer man vem som skall ansvara för ungdomen fram till nästa möte, då en kontaktperson utses. Enligt personalen kan ungdomarna komma med egna önskemål om vem som skall vara kontaktperson.

Ibland finns en utredning gjord innan ungdomen kommer, ibland sker placeringen så fort att det inte finns någon skriftlig information att ta del av innan.

Under den senaste 12 månaders perioden före tillsynsbesöket hade totalt 37 ungdomar varit inskrivna vid Båvensnäs. Av dessa var 20 flickor och 17 pojkar. Ingen av ungdomarna hade varit äldre än 20 år eller yngre än 15 år.

Tiden ungdomarna varit på behandlingshemmet har varierat mellan 3 veckor till 1,5 år. Genomsnittstiden för de ungdomar som är utskrivna har varit ca 5,1 månader. De ungdomar som varit på enheten kortast tid har varit placerade enligt LVU 6§. I vissa fall har ungdomarna endast varit placerade för utredning. Några av ungdomarna har tidigare varit på bolagets andra enhet – Meby – innan de kom till Båvensnäs.

Flertalet ungdomar (23 stycken) har under det senaste året varit placerad enligt LVU.

Mål

Av bolagets verksamhetsplan framgår att de skall:

- fortlöpande ge god vård (omsorg) och behandling (bearbetning) med hög kvalitet
- aktivt sträva efter att utvecklas mot högre kvalitet på vården och omsorgen
- vara ett attraktivt alternativ för klienter och socialförvaltningar

Med hög kvalitet avser bolaget att:

- behandling med vetenskapligt förankrade metoder (idag KPT/KBT)
- evidensbaserad behandling = behandling som har vetenskaplig bevisning för att den är effektiv. Detta innebär för Båvensnäs att de själva utvärderar behandlingsresultatet med hjälp av ADAD
- vården grundas på empati, engagemang och ett professionellt bemötande

För att nå dessa mål anger bolaget att det krävs aktuell kunskap, såväl utbildning som erfarenhet, att följa ny forskning, utveckling och tendenser inom socialt behandlingsarbete och samhälle. Detta kräver

förmåga att rekrytera och behålla utbildad och erfaren personal och att fortlöpande utbilda personalen.

Bolaget anger även att det krävs en effektiv organisation där kompetensen kommer till sin rätt. Detta anser de bl.a. kan nås genom att organisationskulturen är öppen, kreativ och entusiasmerande och att alla delar samverkar för att driva verksamheten mot effektivitet och uppställda mål.

Kvalitetssäkring

Huvudansvaret för kvalitetssäkringen och vilka nya forskningsrön som kommer har ledningsgruppen där det skall finnas som en levande diskussion. Arbetsledaren har dock ett extra ansvar för detta, även om det inte är helt uttalat. I de samtal Länsstyrelsen haft med personalen framgår dock att även personalen uppfattat att det är arbetsledaren som har detta ansvar.

Ledningen ser framförallt ADAD som en del i kvalitetssäkringen av verksamheten. I systemet ingår att göra utskrivningsintervjuer. I samband med utskrivning sänds också en enkät till placerande socialtjänst för att verksamheten skall få feedback på hur de tycker att placeringen fungerat. Ännu finns för få 1-års intervjuer i systemet för att några slutsatser skall kunna dras.

Verksamheten har även en pärm med information och rutiner som gäller vid verksamheten. När en ny personal anställs går man igenom vad som gäller muntligt, dessutom har varje anställd tidigare fått ett eget exemplar av pärmen. Det är obligatoriskt att ha läst pärmen, däremot har inte de allra nyast anställda fått en egen pärm.

Enligt arbetsledaren finns det behov av uppdatering av pärmen eftersom det var ca ett år sedan den gjordes. Pärmen används också vid personalmöten för att få en tydlig gemensam utgångspunkt. Arbetsledaren anger att det är viktigt att personalen inte bara gör saker för att ledningen sagt att det ska vara så, utan också för att de vet varför de säger det. Personalen anger att det ofta förekommer att ledningen säger att *"Det här gör vi för att kvalitetssäkra"*, däremot förekommer inte diskussioner kring hur personalen skall vara delaktig i kvalitetssäkringen. De anger däremot att de kan komma med förslag på förändring av rutiner m.m. Är det praktiska saker som en personal upptäcker, t.ex. att trappen är farligt hal eller att ett eluttag är trasigt är det tillåtet att själv åtgärda detta eller, som i det senare fallet, ringa en elektriker utan att ta upp det med någon av cheferna.

Verksamheten genomför uppföljningsenkäter till placerande kommuner efter en placerings avslutande.

Personalen anger att kommunen har genomfört en tillsyn på enheten, men de har inte fått del av resultatet. En orsak kan enligt personalen

vara att den som gjorde tillsynen är sjuksköterska och kan ha gjort återkopplingen direkt till verksamhetens sjuksköterska.

Dokumentation

Länsstyrelsen granskade samtliga personakter som berörde ungdomar som befann sig på enheten.

Dokumentationen fördes i pärmar som var strukturerade på samma sätt för samtliga ungdomar. Först i pärmen fanns en "samtals logg" där det framgår vem som är kontaktperson, datum för kontaktpersonssamtal, samtal med vårdnadshavare/förälder, socialsekreterare etc.

Pärmen var upplagd så att det fanns ett fliksystem med totalt tolv flikar. Flikarna hade rubriker såsom: personuppgifter, placeringsavtal/vårdavtal, tidigare utredningar, behandlingsplaner/delmål, journal, provsvar, medicinlista/läkarbesök, möten med socialtjänsten m.m.

Under fliken för personuppgifter framgår namn och personuppgifter för ungdomen, handläggarens namn och telefonnummer, uppgift om vem som är vårdnadshavare, namn på andra anhöriga samt på kontaktpersonen.

De journalanteckningar som granskats var signerad och daterade. Andra ungdomar som finns med omnämns utan namn – så som "Z" alternativt "en av de andra ungdomarna".

Av dokumentationen kan även framgå vilken information som getts om verksamheten, aktiviteter, besök av anhöriga, skolgång, terapi m.m.

Möten med socialtjänsten dokumenteras. Det framgår även vilka som deltagit i dessa möten.

Av den hälsoenkät som görs framgår bl.a. rök-, alkohol-, snus- och drogvänor, sömn, fysiska åkommor, självmordsrisk/försök, historik m.m.

Det finns ett särskilt formulär där livskvalitéfrågor skattas i en 7-gradig skala avseende:

- Hälsa
- Hem och familjesituation
- Socialtnätverk
- Arbetssituation
- Ekonomi
- Fritid
- Aptit
- Kondition

Verksamheten arbetar med ADAD som skattningssystem. Av textsammanställningen framgår bl.a. fysisk hälsa, skola/arbete, fritid vänner, familj inkl. fysisk misshandel, psykisk misshandel, sexuella övergrepp, psykisk hälsa, brottslighet, tobak/alkohol/narkotika vanor.

I den dokumentation som finns kring varje ungdom framgår enligt vilken lagstiftning de är placerade.

Ungdomarna säger att de har möjlighet att läsa den dokumentation som finns kring dem. Vissa har använt sig av den möjligheten, andra inte.

Socialsekreterare som Länsstyrelsen talat med säger att dokumentationen är bra. Någon berättar att de har ett system där socialtjänsten får sammanställningar en gång i månaden från behandlingshemmet, vilket fungerar bra.

Planering av vården

Alla ungdomar, som vistats på Båvensnäs mer än någon vecka, har behandlingsplaner upprättade. Behandlingsplanen kan innehålla uppgifter om vilka som deltagit i upprättandet, oftast är det ungdom, förälder, socialtjänst och personal från Båvensnäs. Huvudrubriker som kan finnas i planen är: skola, fysisk hälsa, sysselsättning, fritid, vänner, familj, psykisk hälsa, kriminalitet, droger/missbruk/beroende, framtid/boende.

Under varje huvudområde finns dessutom underrubriker, så som:

- Bakgrund/beskrivning
- Problem och resurser
- Målet med vården
- Delmål och metod
- Positivt
- Bekymmersamt
- Planerade insatser

Behandlingsmöten sker var 6:e vecka. Varannan gång träffas man i hemkommunen och varannan på behandlingshemmet.

Samverkan

Enligt ledningen fungerar samverkan med socialtjänsten bra. Ibland kan det dock hända att socialsekreterarna har högre ambitioner än vad ungdomarna själva har, då brukar det inte fungera bra. Om en vårdplan är orealistisk brukar behandlingshemmet säga till.

Ibland ingår det i uppdraget att även arbeta med familjeterapi. Detta görs då på enheten. Det är dock ofta som familjerna inte själva önskar den sortens hjälp och tackar nej till erbjudandet.

I kontaktpersonens uppdrag ingår att ringa föräldrarna regelbundet (ca en gång/vecka). Vid dessa kontakter berättar de hur det ligger till för närvarande, hur ledigheter planeras m.m. Ibland kan föräldrar också behöva stöd i hur de skall göra när ungdomen är hemma hos dem.

Behandlingshemmet har genomfört en enkätundersökning till placerande socialtjänster efter avslutat uppdrag, där 19 socialsekreterare svarat. Av resultatet av denna enkät framgår att 79% angett att de uppfattat att samarbetet med Båvensnäs fungerat mycket bra eller bra övriga visste inte. Av samma undersökning framgår att 58% anser att behandlingshemmets arbete med ungdomarnas föräldrar/anhöriga varit mycket bra/bra.

Samverkan med Båvensnäs fungerar väl enligt de socialsekreterare som Länsstyrelsen intervjuat. Alla ställer upp, de har ett bra bemötande och är lätta att få tag på. Ett par av de socialsekreterare som Länsstyrelsen talat med påtalar särskilt att personalen har ett bra samarbete med föräldrarna och att de får mycket information. Vilket även den intervjuade föräldern säger.

Samtliga socialsekreterare som intervjuats anger att de mycket väl kan tänka sig att göra ytterligare placeringar på enheten.

Etik och bemötande

I det dagliga behandlingsarbetet arbetar Båvensnäs med etik och moral. Hur man bemöter och behandlar andra människor och hur man själv vill bli bemött. Personalen förmedlar riktlinjer för vad som är accepterat beteende på såväl behandlingshemmet som ute i samhället. På morgonmötena som ungdomarna deltar i talar man om mobbing o.dyl. genom att sätta ord på det som personalen utgår från att ungdomarna upplever men har svårt att tala om. Då någon ny ungdom kommer till enheten understryks vikten av hänsynstagande och acceptans för olikheter mellan människor.

Använder någon av ungdomarna ett olämpligt språk eller uttrycker sig kränkande mot andra ungdomar vidtar personal åtgärder såsom samtal om människosyn och värderingar. Om någon ur personalgruppen använder sig av ett olämpligt språk tas detta upp både på personalmöte och enskilt med den det berör.

Det händer också att man på personalmöten tar upp hur man "går på" ungdomarna fysiskt ex. kittlar eller brottas på skoj. En del ungdomar kan uppleva detta obehagligt.

De socialsekreterare, förälder och ungdomar som Länsstyrelsen talat med anger samtliga att den personal som finns vid Båvensnäs ger ett gott bemötande och är bra på att höra av sig. *"Alla är vänliga och det är lätt att få tag på dem."* Den förälder som intervjuats säger även att de som föräldrar känner sig välkomna att komma till behandlingshemmet.

Rutiner för synpunkter och klagomål

Det finns inget upprättat system för hur verksamheten tar emot synpunkter och klagomål. I praktiken fungerar det dock så att om det är en socialtjänst som är missnöjd vänder de sig oftast direkt till chefen.

Om det är en förälder som klagar är det oftast personal som tar emot klagomålet, som sedan förs vidare till ledningsnivå.

Det förekommer att ungdomarna klagar på saker som uppkommer i vardagen, ex. på någon regel, då förklarar personalen varför den regeln finns.

Länsstyrelsens bedömning

Bedömningskriterier

- Huvudmannen har ansvar för att den som för att den som förestår verksamheten har kompetens att styra och leda verksamheten. Detta innebär bl.a. att verksamhetens föreståndare, och i förekommande fall biträdande föreståndare, har adekvat högskoleutbildning (vilken bör motsvara minst 120 högskolepoäng), personlig lämplighet och tillräcklig kunskap och kompetens för att ansvara för de områden som anges i föreskriften SOSFS 2003:20 (S)
- Inskrivning av barn sker i enlighet med tillstånd
- Personalen har den utbildning och erfarenhet som krävs för att utföra arbete i enlighet med de behandlingsmetoder som används och för att uppfylla verksamhetens mål
- Personalens behov av handledning och kompetensutveckling tillgodoses
- Verksamheten har ett system för att säkra kvalitet
- Alla inskrivna barn har en egen dokumentation
- Vården av barnen planeras och förutsättningar ges för att kunna följa vården
- Samverkan sker med andra utifrån barnens behov
- Medvetenhet om god etik och respektfullt bemötande
- Rutiner finns för att hantera synpunkter och klagomål inom verksamheten.

(1 kap. 1-2 §§ SoL, 3 kap. 5 § SoL, 3 kap. 3 och 5 §§ SoL, 6 kap 4 § SoL, 7 kap. 1-2 §§ SoL, 16 kap. 6 § SoL, SOSFS 2003:20 (S), SOSFS 2006:11, SOSFS 2006:5, 3 kap.5, 11, 14 §§, SoF, 3 kap Kommunallagen, 8 § Förvaltningslagen, (1991:900)SOU 1994:139 s. 546)

Det är Länsstyrelsens bedömning att föreståndaren visserligen har lång erfarenhet av att arbeta med behandlingsarbete, men saknar en utbildning motsvarande 120 p på högskolenivå, varför verksamheten **endast delvis uppfyller** det bedömningskriterie som avser föreståndarens utbildning och kompetens. Föreståndaren är dock godkänd innan de nya reglerna kring krav på utbildningsbakgrund började tillämpas.

Det är Länsstyrelsens bedömning att verksamheten **uppfyller** övriga bedömningskriterier som finns inom området "Kvalitet".

ÖVRIGT

Barns bästa

Verksamheten har värderingar så som att ungdomarna skall kunna vara delaktiga i verksamheten, ha bestämmande rätt och vara delaktig i sin egen behandling.

Jämställdhet

Båvensnäs tar emot både tjejer och killar på enheten. Det positiva överväger det negativa anser personalen. Som tjej kan man kanske känna att man behöver leva upp till en massa saker när det finns killar i närheten. Men när de varit på enheten en tid så slutar de sminka sig och blir mer som en i familjen. De ungdomar som länsstyrelsen talat med anger samtliga att det är bra att det finns både flickor och pojkar på enheten.

Det finns inget speciellt jämställdhetsprogram på behandlingshemmet, men personalen anger att det ändå finns en medvetenhet kring detta. Verksamheten har aktiviteter som både riktar sig till båda könen och har särskilda tjej- resp. killaktivitetsdagar. Personalen försöker stärka tjejerna i att höras och synas, då det är oftare som killarna har en förmåga att synas och höras mer.

I samtal med personalen framkom att någon tyckte att de jobbar lika och inte skiljer på hur man arbetar med killar och tjejer, medan någon annan angav att de arbetade olika, fast kanske omedvetet. Tjejerna har ofta i nedskrivet i utredningarna att de har ett utmanande beteende, det står det aldrig i killarnas utredningar. Om någon av tjejerna springer kring i bikini så säger personalen till, men de säger inte till om någon av killarna springer runt i bara badbyxor.

På personalsidan hade behandlingshemmet tidigare osakliga löneskillnader, något som de numer har rättat till. Enligt ledningen förs levande diskussioner kring jämställdhet på enheten. De kunde se att den kvinnliga personalen i högre utsträckning har en akademisk examen. Verksamheten har en ambition att behålla behandlingsassistenter som fått barn, då man ser det som en kompetenshöjning i att vara förälder – man blir bättre i jobbet både i mötet med ungdomarna och i mötet med föräldrarna till de ungdomar som finns på Båvensnäs. Det finns en risk att småbarnsföräldrar slutar om enheten återgår till den "gamla schemat".

Tillgänglighet

Verksamheten är belägen på landet och i båda husen som finns för boende är det trappor, varför verksamheten inte är lämplig för ungdomar med större rörelsehinder.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Länsstyrelsen har i Regleringsbrev fått i uppdrag att genomföra verksamhetstillsyn på samtliga behandlingshem för barn och ungdom i länet. I tillsynen har använts bedömningskriterier som tagits fram nationellt tillsammans med Socialstyrelse och övriga länsstyrelser i landet.

Det är Länsstyrelsens sammanfattande bedömning att Båvensnäs uppfyller samtliga av dessa bedömningskriterier med undantag av föreståndarens utbildningsnivå, då han endast har genomgått adekvat utbildning omfattande 60 p på högskolenivå. Det är dock Länsstyrelsens bedömning att föreståndaren har lång erfarenhet av att arbeta med ungdomar med missbruksproblematik och att det i verksamheten finns personal som kompletterar honom väl i fråga om utbildning och erfarenhet. Exempelvis finns det i personer i personalgruppen som har utbildning kring missbruksvård, socialrätt, personaljuridik och hälso- och sjukvård.